

Folketingets beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

Dato: 30-10-2013

Deres ref.:

Vor ref.: 74/20040

Sagsbehandler: KME/-

Løn og Ansættelse

BUPL har den 6. november 2013 foretræde for Folketingets beskæftigelsesudvalg. Baggrunden for BUPL's foretræde for beskæftigelsesudvalget er regeringens udspil til en kommende sygedagpengereform. Problemstillingerne vil blive belyst nedenfor.

Regeringens udspil til en sygedagpengereform opdeler sygemeldte i A og B hold

BUPL har længe ventet på en sygedagpengereform, idet den nuværende lovgivning indeholder en række uhensigtsmæssige - og efter vores opfattelse – urimelige begrænsninger. Den væsentligste af disse begrænsninger er spørgsmålet om den generelle varighedsbegrænsning, som indtræder efter 52 ugers sygemelding.

I regeringens reformforslag halveres den generelle varighedsbegrænsning til 26 uger, hvorefter det vurderes om der er mulighed for forlængelse efter de nugældende regler om forlængelse. Samtidig indføres en ny forlængelsesmulighed for personer med livstruende og alvorlig sygdom. Er man fortsat sygemeldt og opfylder man ikke betingelserne for forlængelse af sygedagpengene, vil man overgå til et nyetableret ressourceforløb. Ydelsen under ressourceforløbet reduceres til kontanthjælpsniveau, som dog vil være uafhængig af ægtefælleindkomst og formue.

Den ny forlængelsesmulighed for personer med livstruende og alvorlig sygdom finansieres ved at halvere den generelle varighedsbegrænsning for sygedagpenge til alle sygemeldte. I regeringens udspil medfører det, at 9.300 personer, der i dag vil være berettiget til sygedagpenge, vil overgå til et ressourceforløb. 9.300 sygemeldte vil således efter 26 uger overgå til ressourceforløbsydelsen og dermed opleve en indtægtsnedgang på op til ca. 7.000,- kr. om måneden.

Størrelsen af den ydelse, sygemeldte kan modtage, er således afhængig af, om man opfylder betingelserne for forlængelse i sygedagpengeloven. Er man derimod langvarigt syg - og eventuelt uafklaret helbredsmæssigt vil man ud fra gældende praksis oftest ikke opfylde betingelserne for forlængelse. Selv om man fortsat er syg og uarbejdsdygtig, vil man derfor overgå til den langt lavere ressourceydelse.

BUPL mener, at denne opdeling både er urimelig og ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning betænkelig, idet der efter lidt tilfældige kriterier sker en opdeling af de sygemeldte. Det forekommer helt urimeligt, at man være sygemeldt med vidt forskelligt forsørgelsesgrundlag.

Det er BUPL's holdning, at alle sygemeldte, uanset diagnoser og helbredsmuligheder, skal være sikret et acceptabelt forsørgelsesgrundlag under hele sygemeldingsperioden, så den syge kan fastholde fokus på at blive rask og vende tilbage til arbejdsmarkedet hurtigst muligt. Som udgangspunkt ser BUPL helst, at varighedsbegrænsningen ophæves og der ikke sker en reduktion i sygedagpengene.

Regeringen har tidligere meldt ud, at en kommende sygedagpengereform skal være udgiftsneutral. Ud fra denne præmis, vil BUPL i lighed med FTF alternativt pege på den anden model, som det tværministerielle sygedagpengeudvalg beskriver i deres rapport fra februar 2013. I denne model afskaffes varighedsbegrænsningen på 52 uger - og dermed forlængelsesmulighederne. Efter 52 uger reduceres sygedagpengene for alle til 89 pct. af højeste dagpengesats, hvilket betyder en reduktion i sygedagpengene for alle efter 52 uger på ca. 1.900 kr. om måneden før skat, i forhold til i dag.

Sygedagpenge skal fortsat være en midlertidig ydelse, indtil den sygemeldte er afklaret til et andet forsørgelsesgrundlag. For sygemeldte med de alvorlige livstruende sygdomme og de døende, skal den reducerede ydelse være tidsbegrænset eller de skal have tilkendt førtidspension.

Selvom ulempen ved modellen er, at de ca. 19.000 berørte personer, der i dag får forlænget deres sygedagpenge, vil opleve en mindre indtægtsnedgang efter 52 uger, vil alle sygemeldte og uarbejdsdygtige blive behandlet ens.

Regeringens udspil til en sygedagpengereform vil vanskeliggøre fastholdelse af sygemeldte på arbejdsmarkedet

Efter de nuværende regler modtager arbejdsgiverne sygedagpengerefusion for sygemeldte medarbejdere. I regeringens udspil er det dog uklart, hvad der sker med de sygemeldte, som fortsat er i et ansættelsesforhold med fuld løn under sygdom, når de efter 26 uger overgår til ressourceforløbsydelse.

Som det blandt andet fremgik af resultaterne af NFA's (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø) store "Tilbage til Arbejdet"-projekt, som blev gennemført i 2010 til 2012, er det særdeles vanskeligt at reducere sygefraværet ved en indsats, som ikke direkte inddrager arbejdsgiverne. BUPL er helt enig i, at fastholdelse af sygemeldte på arbejdspladserne - og dermed inddragelse af arbejdsgiverne er helt centralt i indsatsen med at nedbringe sygefraværet og mindske risikoen for en efterfølgende udstødning fra arbejdsmarkedet.

BUPL's egne tal viser, at hele 83 pct. af de sygemeldte pædagoger, som blev afskediget på grund af sygdom i 2010 og 2011, blev afskediget inden for perioden på 52 uger, dvs. den nuværende generelle varighedsbegrænsning. Tallene viser endvidere, at de fleste afskedigelser sker i perioden umiddelbart frem til varighedsbegrænsningens indtræden, hvorefter arbejdsgiveren risikerer at miste sygedagpengerefusionen.

Varighedsbegrænsningen for sygedagpenge har dermed afgørende betydning for, hvornår arbejdsgiverne skrider til afskedigelse af de sygemeldte. Dette peger på, at en halvering af perioden for den generelle varighed for sygedagpenge vil medføre langt tidligere afskedigelse af sygemeldte. Det vil således ikke kun være langtidssygemeldte, som vil blive afskediget – men også personer med langt kortere sygemeldinger. En halvering af varighedsbegrænsningen uden en rimelig refusion til arbejdsgiverne, vil derfor medføre stor risiko for udstødning af langt flere sygemeldte fra arbejdsmarkedet.

Arbejdsgiverne og jobcentrene har, selv efter de nuværende regler, vanskeligt ved at nå at iværksætte konkrete fastholdelsesinitiativer inden for de første 52 ugers sygemelding. En halvering af sygedagpengeperioden vil derfor gøre det langt vanskeligere at iværksætte realistiske fastholdelsesinitiativer på arbejdspladserne.

Indførelsen af en generel varighedsbegrænsning på 26 uger, vil samlet medføre, at langt flere sygemeldte vil blive afskediget tidligt i en sygemelding, samt at fastholdelsesindsatser vil blive benyttet i langt ringere grad, end det er tilfældet i dag. At flere sygemeldte mister tilknytningen til arbejdsmarkedet, vil i sidste ende medføre større tilgang til længerevarende offentlig forsørgelse i form af kontanthjælp, revalidering, fleksjob og førtidspension.

Med venlig hilsen

Lasse Bjerg Jørgensen
Hovedkasserer i BUPL
Formand for BUPL-A